

URZĄD DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW

Zespół Kontroli
i Ochrony Informacji Niejawnych

ZKIN-092- 85 /09/AB

Warszawa, 4 stycznia 2009r.

AKCEPTUJĘ

URZĘD do SPRAW CUDZOZIEMCÓW
SZEF
Rafał ROGALA

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 143 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o cudzoziemcach /tekst jednolity: Dz.U. z 2006r. nr 234 poz. 1694, zm. Dz. U. z 2007r. nr 120 poz. 818/ Zespół Kontroli i Ochrony Informacji Niejawnych Urzędu do Spraw Cudzoziemców przeprowadził, w dniach od 25 do 29 sierpnia 2008r., planową kontrolę problemową w zakresie *oceny sposobu prowadzenia w 2007r. przez Wojewodę Wielkopolskiego postępowań administracyjnych w przedmiocie udzielenia cudzoziemcom zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich i osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wprowadzania danych do SI POBYT, a także zainstalowanego na stanowiskach komputerowych oprogramowania, które zostało przekazane wraz z komputerami w wyniku zawartej z URiC umowy użyczenia.*

Kontrolą została objęta próba 30% wniosków w sprawie udzielenia zezwolenia na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. 52 sprawy oraz 100% wniosków w sprawach wydawania cudzoziemcom zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego WE, tj. 59 spraw, przyjętych przez Wojewodę Wielkopolskiego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007r. i wydanych w tych sprawach decyzji.

Ocenie poddano pracę Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, którego Dyrektorem, w kontrolowanym okresie był Pan Przemysław Pacia, legitymujący się pisemnym upoważnieniem Wojewody nr RP.I.0137-279/06 z dnia 2 listopada 2006 r. oraz nr RP.I.0137-

220/07 z dnia 30 listopada 2007r., natomiast kierownikiem Oddziału do Spraw Cudzoziemców była Pani Małgorzata Skrzypczak, legitymująca się pisemnym upoważnieniem Wojewody nr RP.I.0137-93/07 z dnia 16 stycznia 2007 r.

Tryb przeprowadzania kontroli był zgodny z postanowieniami Zarządzenia Nr 49 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organy i jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji /Dz.U. MSWiA z 2007r. nr 7 poz. 30/.

Wyniki kontroli przedstawione zostały w protokole z kontroli z dnia 8 października 2008r., do którego, w piśmie z dnia 24 października 2008r. zgłoszono zastrzeżenia. Dnia 26 listopada 2008r. przekazano Wojewodzie Wielkopolskiemu protokół uwzględniający część z zastrzeżeń, wraz ze stanowiskiem kierownika zespołu kontrolnego, zaakceptowanym przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

W dniu 12 stycznia 2009r. podpisany przez Wicewojewodę Wielkopolskiego. Pana Przemysława Pacię protokół wpłynął do Zespołu Kontroli i Ochrony Informacji Niejawnych Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Uwagi zespołu kontrolnego dotyczyły niżej wymienionych kwestii:

1. Sposób prowadzenia przez Wojewodę Wielkopolskiego postępowań administracyjnych w przedmiocie udzielania cudzoziemcom zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich oraz zezwoleń na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Akta skontrolowanych postępowań prowadzonych w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu prowadzone były w sposób nieuporządkowany i zawierały wiele uchybień. W kontrolowanych teczkach znajdowało się często kilka postępowań prowadzonych na różne wnioski cudzoziemca. Dokumenty zaś wpinane były niechronologicznie, co nierzadko powodowało konieczność poszukiwania dokumentów w części akt dotyczących innych postępowań i znacznie utrudniało analizę.

Ponadto wnioski składane przez cudzoziemców o udzielenie zezwolenia na osiedlenie się lub pobyt rezydenta długoterminowego WE, w miejscu przeznaczonym na adnotacje urzędowe, nie były wypełniane rzetelnie. Brakowało daty, imienia, nazwiska i stanowiska

służbowego osoby prowadzącej sprawę (38 spraw) oraz informacji o rodzaju wydanej decyzji (26 spraw).

W (25) aktach spraw brak potwierdzenia wręczenia wnioskodawcy pouczenia o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach. W aktach jednej ze spraw o udzielenie zezwolenia na osiedlenie się znajdowało się wezwanie do uiszczenia opłaty skarbowej za zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, w innym przypadku stwierdzono brak adnotacji w aktach postępowania o dokonaniu sprawdzenia danych wnioskodawcy w wykazie osób, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany.

Stwierdzono także uchybienia polegające na nieprawidłowym stosowaniu art. 64 § 2 Kpa, zgodnie z treścią którego, dopiero terminowe uzupełnienie wymaganych dokumentów warunkuje wszczęcie postępowania, natomiast w opisanych w protokole sprawach, wezwania do uzupełnienia braków formalnych wysyłano w trakcie toczącego się już postępowania administracyjnego.

W części akt spraw dotyczących wniosków rodzin, brak było kopii dokumentów potrzebnych do wydania decyzji, znajdowała się w nich jedynie adnotacja, gdzie dokumenty te można znaleźć. Zgodnie z informacją przekazaną przez Wicewojewodę Wielkopolskiego Pana Przemysława Pacię w piśmie nr SO.I.0935-1/08 z dnia 24 października 2008r., od stycznia br. sytuacje takie nie mają już miejsca, a referenci prowadzący sprawę zobowiązani zostali do skompletowania dokumentów w teczce osobowej w taki sposób, aby można było podjąć decyzję bez konieczności korzystania z dokumentów zgromadzonych w aktach pozostałych członków rodziny.

W 8 przypadkach stwierdzono rozpatrywanie wniosków o udzielenie zezwolenia na osiedlenie się składanych na nieaktualnym wzorze formularza, pomimo obowiązywania, od dnia 1 października 2005r., nowego wzoru formularza wniosku, określonego w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 23 września 2005r. w sprawie wzorów formularzy wniosków o udzielenie zezwolenia na osiedlenie się i zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich oraz fotografii dołączonych do wniosków (Dz. U. z 2005, Nr 186, poz. 1561).

Pozytywnie natomiast należy ocenić, znajdujące się w każdej ze spraw podsumowania, zawierające informacje potrzebne do podjęcia decyzji.

2. Ocena procesu wydawania decyzji w sprawach udzielenia cudzoziemcom zezwoleń na osiedlenie się na terytorium RP oraz zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego WE.

W okresie podlegającym kontroli nie wszystkie ze skontrolowanych postępowań zakończyły się wydaniem decyzji przed upływem ustawowego terminu określonego w art. 35 § 3 Kpa oraz w art. 71c ustawy o cudzoziemcach. Zespół kontrolny stwierdził brak wyznaczenia nowego terminu rozpatrzenia sprawy lub jego wyznaczenie po czasie w 9 opisanych w protokole sprawach.

W 4 sprawach decyzje o umorzeniu postępowania podpisała osoba nie posiadająca upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego do wydawania i podpisywania decyzji dotyczących zezwoleń na osiedlenie się i pobyt rezydenta długoterminowego WE.

3. Wprowadzanie danych do Systemu Informatycznego POBYT.

W aktach postępowań znajdują się wydruki z SI Pobyt potwierdzające rejestrację wniosku i decyzji, na których znajdują się generowane przez System daty oraz dane osób dokonujących tych czynności. W okresie podlegającym kontroli większość decyzji skontrolowanych spraw rejestrowano w Systemie na bieżąco, tj. tego samego lub kolejnego dnia roboczego. Wyjątkiem są 3 sprawy, w których decyzje zarejestrowano 5, 6 i 19 dni po dacie wydania decyzji. Stwierdzono natomiast liczne przypadki opóźnień przy rejestracji wniosków sięgające nawet 3,5 miesiąca.

4. Ocena sposobu wykorzystania zainstalowanego na stanowiskach komputerowych oprogramowania, które zostało przekazane wraz z komputerami w wyniku zawartej z Urzędem do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców umowy użyczenia.

Zespół kontrolny stwierdził poprawność wykorzystywania użyczonego sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz urządzeń transmisji danych. Nowo uruchomione 4 stanowiska komputerowe, utworzone z komputerów zakupionych przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki, umożliwiają pracę w Systemie Pobyt, jednak są niedopracowane pod względem prawidłowego ich skonfigurowania w sieci Pobyt. Nie wszystkie są dołączone do domeny DOBCY, nie mają też prawidłowych swoich nazw, które by je identyfikowały, brak jest skonfigurowanej poczty elektronicznej, a także aktualnego oprogramowania

antywirusowego i blokady napędów CD, jeszcze w trakcie kontroli wnioskowano o jak najszybsze dokonanie zmian w konfiguracji komputerów, aby uniemożliwić operatorom dostęp do nich. Zapobiegnie to w przyszłości możliwości instalowania niepotrzebnego oprogramowania jak też ewentualnego wprowadzenia do sieci Pobyt niebezpiecznych programów i wirusów.

Podsumowując, należy stwierdzić, że sposób realizacji przez Wojewodę Wielkopolskiego zadań dotyczących udzielania cudzoziemcom zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich oraz zezwoleń na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w 2007 roku nie przebiegał prawidłowo. Duża ilość uchybień wskazuje, zdaniem zespołu kontrolnego, na brak staranności w wykonywaniu powierzonych obowiązków. Szczególnie negatywnie należy ocenić sposób prowadzenia przez pracowników Urzędu teczek osobowych cudzoziemców.

Ponadto, w trakcie kontroli stwierdzono zaniedbania polegające na nieterminowym przekazywaniu zespołowi kontrolnemu dokumentów i materiałów dotyczących przedmiotu kontroli, tym samym utrudniając mu sprawne realizowanie obowiązków, co stanowi naruszenie § 19.1 Zarządzenia Nr 49 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organy i jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Wnioski:

1. Należy zobowiązać pracowników do zakładania osobnych teczek dla odrębnych postępowań wszczynanych w danym roku kalendarzowym.
2. Należy zobowiązać pracowników do rzetelnego wypełniania wniosków w rubrykach przeznaczonych na adnotacje urzędowe.
3. Akta osobowe cudzoziemców, również małoletnich, powinny zawierać informację o wręczeniu wnioskodawcy lub jego pełnomocnikowi pouczenia, zgodnie z art. 10 ustawy o cudzoziemcach.
4. Należy zwrócić uwagę na bezwzględne sprawdzanie i odnotowywanie na wnioskach informacji o sprawdzeniu danych aplikujących cudzoziemców w wykazie osób, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany.

5. W prowadzonych postępowaniach administracyjnych należy przestrzegać poprawnego stosowania art. 64 § 2 Kpa, zgodnie z którym postępowanie może być wszczęte dopiero po terminowym uzupełnieniu wymaganych dokumentów.
6. Akta osobowe cudzoziemców, powinny zawierać wszelkie dokumenty, lub ich potwierdzone kopie, które są niezbędne do podjęcia decyzji administracyjnej – należy uzupełnić akta spraw o nr: SO.VI.5142-93/07, SO.VI.5142-1-33/07, SO.VI.5142-1-25/07, SO.VI.5142-1-26/07, SO.VI.5142-1-34/07, SO.VI.5142-1-48/07 o brakujące kopie dokumentów.
7. Należy przestrzegać terminów określonych w art. 35 § 3 Kpa lub w art. 71c ustawy o cudzoziemcach, pamiętając o tym, że zgodnie z art. 61 § 3 Kpa, datą wszczęcia postępowania na żądanie strony, od którego rozpoczynają bieg terminy załatwiania spraw, jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.
8. Upoważnienia do wydawania i podpisywania decyzji administracyjnych muszą być jasno sformułowane, aby nie było wątpliwości co do określonego nimi zakresu, w jakim upoważniony pracownik może działać w imieniu organu.
9. Wpływ wniosku oraz wszelkie wydane w toku postępowania rozstrzygnięcia powinny być rejestrowane w SI POBYT niezwłocznie po ich wydaniu.
10. Należy prawidłowo skonfigurować 4 stanowiska komputerowe zakupione przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki. Komputerom należy nadać odpowiednie nazwy, aby były łatwo identyfikowane w sieci Pobyt (zdalne zarządzanie w sieci Pobyt), dołączyć je do domeny DOBCY, skonfigurować na nich pocztę elektroniczną, zainstalować program antywirusowy Symantec (można skorzystać z licencji, które są przeznaczone dla nieużywanych komputerów), który jest centralnie aktualizowany przez Urząd do Spraw Cudzoziemców.
11. Należy zabezpieczyć dostęp do kieszeni dyskietkowych oraz napędów CD w użyczonych zestawach komputerowych.